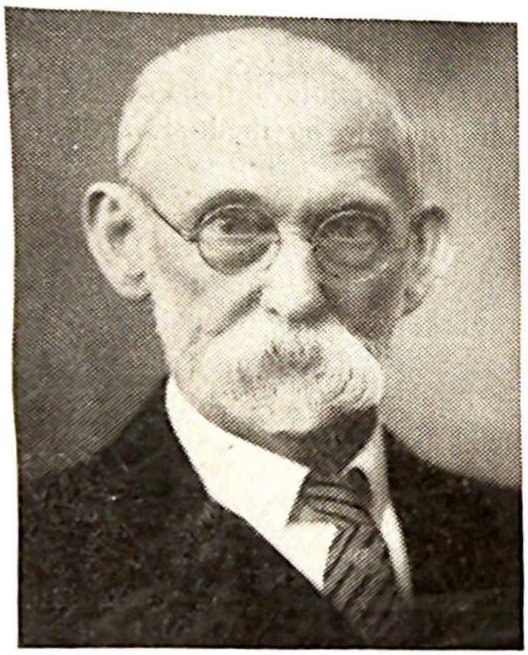
VEGETARISK TIDSSKRIFT

UDGIVET AF DANSK VEGETARISK FORENING

J. L. SAXON

17/2 59 - 7/11 35.

Saxon var den ideale idealist.

Alt, hvad der er af bestræbelser til menneskehedens gavn, havde i ham sin store talsmand, alt, hvad den findes af ondt og egoistisk måtte frygte hans pen. Han var ingen tåget drømmer, men den praktiske mand, der omsatte sit liv i handling, i gærning, der gav respekt for idealerne, og for de ofte hånede idealister Han viste med sine bøger, sine tidsskrifter ,sit forlag, sit trykkeri, at man godt kan være en stor og agtet forretningsmand og samtidig en stor og respekteret idealist.

Han viste med sit hjemstavnsarbejde, at man godt kan have råd til at dyrke en passion uden at glemme liv og forretning.

Saxon var så god en Närking som nogen, han var helt igennem svensk, Skandinavien var hans andet fædreland, han var i hele sin færd en international ånd med det vide udsyn, der viste os, at kærlighed til hjemstavn, til fædreland, til stammefrænder, ikke behøver at udelukke hinanden og slet ikke nødvendigt medfører mangel på forståelse af eller had til andre nationer.

Han viste os, at den rette kærlighed til det mindre område

29. årgang 1. decbr. 1935 numer 12

fører videre til det store og derfra til det større, han viste os det rette forhold mellem nationalisme og internationalisme.
Han var den sande store, ikke smålig, ikke udflydende.
Hvad han lærte og vidste, vilde han dele med andre — karakteristisk var navnet på hans folkelige ugeblad, »Såningsmannen«, og det var den gode sæd, den bedste, han såede.
Derfor er det et tab som få, at han er gået bort.
For Nordens vegetarisme var han den samlende ånd, den inciterende kraft, med sine nordiske vegetarkongresser og sin indsats i de nordiske sundhedsuger på Frydenstrand.
For Den internationale vegetarunion betød han genskabelsen efter krigen ved på egen bekostning at indkalde til den 6. internationale vegetarkongres i Stockholm 1923; også for den internationale vegetarbevægelse var han den samlende kraft, vor ærespræsident.
Det sidste møde, han deltog i, var vor 9. internationale vegetarkongres i Daugård iår, hvor han smittede os med sit strålende humør, sit dybe lune, sit manende udsyn.
Ud over verden sidder vi sørgende tilbage i smærte over tabet af en ven, en arbejdsbroder, en foregangsmand, en af de få store idealister i denne så snæversynede, egoistiske tid, men vemoden blandes med glæde over, at en så stor mand anvendte sit rige talent i det godes tjeneste.
Måtte vi, han gjorde den ære at regne for sine venner, værdigt kunne hædre hans minde ved i hans ånd at træde i hans glorværdige fodspor!

Oluf Egerod.

Saxon er ikke død!

Pioneren for de nordiske vegetarer og ærespræsident for Den internationale vegetar union, min ærede og elskede, faderlige ven, J. L. Saxon, er gået bort.
Vi ser ham alle for os, hvorledes han livlig som nogen yngling, den mægtige i ord, begejstret og begejstrende atter og atter gav nye impulser til Den 9. internationale vegetarkongres i Daugård.
Den, der engang havde den lykke at træde ind i denne stærke personligheds tryllekres, kan ikke glemme ham.
Den, der lever i sine venners og beundrerers erindring er ikke død; død er kun den, der glemmes.
Vor ven Saxon lever derfor i vort fælles arbejde ,og gennem vort arbejde ærer vi hans minde.

Redaktør Hans E. Feix.
Generalsekretær i I. V. U.

Saxons minde i den svenske presse.

Dagens Nyheter i Stockholm ofrer mange spalter på Saxons død og bisættelse. Vi citerer kort: »En hæder for sin hjemstavn, Närke, et i dybeste forstand originalt menneske og en god og trofast ven«. »Med Saxon

er en af Sveriges mest kendte personer gået bort.« »Egentlig er det underligt at tænke sig, at han nåede den høje alder af 76 år. Han kom for tidlig til verden, og hans forældre troede ikke på, at han nogensinde skulde komme til at du til rigtigt arbejde. Han blev kasseret som soldat. Men der blev ham forundt et langt og arbejdsfyldt liv, hvorunder han havde kræfter til at udføre en livsgærning, større end flertallet formår. Selv påstod han gærne, at dette kom sig af hans strængt naturlige levemåde.« (Red. Gunnar Hammarlund.).

»**Saxon** fødtes i Gällersta, Örebro len. Foruden sin mangesidede journalistiske virksomhed var han bl. a. kendt som stifter af Svensk vegetarisk forening 1903. Han var ærespræsident i Den internationale vegetar union, æresmedlem bl. a. af Södermanland-Nerikes nation i Uppsala og foreningen Örebro lens musæum, selskabet Närkingerne, Sveriges, Norges og Danmarks vegetariske foreninger, Nordisk dyrebeskyttelsesforening, Nordisk samfund mod vivisektion, Svensk forbund mod vaccinationstvangen og Goodtemplarnes ungdomsforbund — o. s. v., o. s. v. (Bladet har helt glemt hans interesse for fredsbevægelsen!) Han har udgivet henved 150 romaner, noveller, rejseskildringer, Närkestopografi og folklore — —. Saxon efterlader sig hustruen, fru Anna Saxon, sønnen, redaktør Lars Saxon, og flere søskende, bl. a. kompagnonerne i forlagskompagniet Saxon og Lindstrøm og bogforlægger David Lindstrøm.«

Bisættelsen fra Engelbrechtskirken blev en storslået og pompøs højtidelighed. Blandt de mange, der bragte et sidste farvel, var overlæge Carl Ottosen, der nedlagde kranse fra Skodsborg sanatorium, Dansk vegetarisk forening og Den internationale vegetar union, sidste i de danske og vegetariske farver: gule krysantemer, røde nelliker, gule og hvide bånd med påskrift.

Et fantastisk dokument.

Vegetarismen i unåde i Tyskland, fordi den er pacifistisk! I »Leib und Leben«, månedsskrift og fagorgan for den tyske reformbevægelse, har udgiveren, dr. Hans G. Müller, der vistnok er sådan noget som rigsleder for den tyske reformbevægelse — en mægtig bevægelse, der bl. a. har oprettet et utal af sundhedsforretninger, fabriker etc. i Tyskland — i oktobernr. skrevet en artikel med titlen Udsigelse af denne vegetarisme. Intet siger vel bedre end dette dokument, hvor sørgelige vilkår enhver fri rørelse har indtildags i vort sydlige naboland. Desværre har vi ikke plads til at gengive dette udtryk for den ny anskuelse i sin helhed, men må nøjes med referat og citater.

Artiklen begynder således: »Udrensningen i den tyske reformbevægelse skrider frem«. Det nævnes så f. ex. med stolthed, at man har tilintetgjort mazdaznanbevægelsens indflydelse, og at Deutsche Gesellschaft für Lebensreform nu er gjort til eneste repræsentant for ernæringsreformbevægelsen, og nu skal der tages stilling til vegetarismen. Det havde været meningen, at de 3 tyske vegetarforeninger skulde sammensluttes til een, et Balzer-Bund, der så skulde tilsluttes ovennævnte reformforening, men det kan der ikke være tale om, »den vegetariske bevægelse i Tyskland er færdig«, bl. a. fordi medlemmerne ikke kan bringe ofre for deres ide, men allermest på grund af Den 9. internationale vegetarkongres i Daugård. »Denne kongresses forfærdelige (»erschreckend«) pacifistiske grundtone har gjort det i og for sig hæderlige (»ehrenhaft«) begreb vegetarisme umuligt for Tyskland«.

»Den tyske »Lebensreform«bevægelse er igen nået til en skillevej, hvor verdensanskuelserne skilles, og det er ganske klart, at den på grund af sin kampberedte (kämpferisch«) indstilling kun kan afgive en undsigelse til den tone af dæmpede trommeklange, der stadig allevegne fra lød os imøde fra denne vegetariske lejr. Det er nødvendigt ganske tydeligt at

udtale: »Vegetarismen er forud belastet (»vorbelastet«) på grund af sin pacifistiske holdning«. (Udh. er gennemg. vore. Red.)
Hovedgrunden til denne afstandstagen er, at vi i Daugård var så formastelige at genvælge vor præsident, hollænderen C. J. v. Borrendam, trods det, at hollænderne har taget kraftigt tilorde mod tvangsregimentet i Tyskland. Man havde fra Tyskland forlangt hr. Borrendams afgang, men alle vi repræsentanter fra de åndsfrie lande vilde netop ikke lade os kommandere af åndsfrihedens undertrykkere.
Men så har man i Tyskland ogsaa hittet på, at vi står under jødisk indflydelse. Selv har vi ikke mærket det, men tyskerne har blandt kongressens over 200 deltagere fundet 2 jødiske navne blandt de hollandske deltagere, Roodschild og Lissauer. Den første var ikke tilstede. Den anden var et prægtigt menneske. Men alligevel skriver denne »fører«: »De to navne, Roodschild og Lissauer, viser jo allerede, at bagved den hollandske vegetarforenings moralske harme står jøden. Vegetarisme — pacifisme — marxisme, sandelig en international union, der lader sig se! Kun må man ikke bebrejde os, at vi ikke kan have noget at gøre med den«. Det hele er selvfølgelig vrøvl og hallucinationer, vi står jo hverken under den ene eller anden indflydelse, men spørger naturligvis hverken efter race eller politisk indstilling.
»Vi tyske ernæringsreformere kan ikke stille noget op med en »Ethik«, der grunder sig på kærlighed til alt levende«, som f. ex. hr. van Borrendam talte om på den 8. vegetarkongres. For os er det virkelig afgørende overfor alt levende, om det er voxet ud af vor jords og vort blods biologiske kres. For os er ikke alt, hvad der bærer menneskeansigt, ens (lige, ens berettiget, »gleich«). Men fremfor alt adskilles vi nationalsocialistiske ernæringsreformere fra den internationale vegetarkongresses kres derved, at vi hverken går ud fra det kærlige, værdifulde Jeg eller fra en hvilkensomhelst religiøs eller okkult bestemt ide. Vi voxer ganske simpelt i den jordbund, af hvilken vi alle lever, og som er vort hjem. Dog vil vi aldrig forstå hinanden, thi pacifismen er ingen biologisk ide. De verdener, der skiller os, viser sig tydeligt i vegetarkongressens første resolution«. Her citeres så den smukke humanistisk etiske vegetariske resolution, der er aftrykt i vort tidsskrift nr. 8, side 109. Og den store »fører«, hr. Müller, fortsætter så: Denne melodi om en universal kærlighedstanke klinger rigtig skønt: men vi ser bagved pacifismens maske det sande ansigt: marxismen«. (fordi vi genvalgte hr. Borrendam!). »Vi tænker på at denne menneskehedsforbrødrende vegetarismes slagord ofte mistænkelig stærkt minder om det kommunistiske manifest.«
Der er næppe mange, om nogen, af kongressens deltagere, der har læst dette manifest, men det er virkelig storartet, om det indeholder ligeså smukke tanker som vor første resolution!
I vor anden resolution havde vi udtalt vor anerkendelse af, at den tyske regering havde taget afstand fra det videnskabelige dyrplageri. Se nr. 8, side 110. Hertil siger hr. Müller: »Vi lægger ingen vægt på at blive rost af denne kongres. **Vi får tværtimod mistanke om, at vi har gjort noget galt!**«
Men hr. Müller trøster sig med, at vi dog tog afstand fra, at man i Tyskland forbød de to talere hr. red. Karl Bartes og hr. dr. med. Tienes at rejse til kongressen!
Og det tragiske dokument om Tysklands dybe kulturelle fald slutter således: »Når de herrer fra Den internationale vegetarunion »ikke sporger efter race, sprog eller nationalitet, men kun kender mennesker«, så er det klart for os, at hele denne bevægelse måtte komme ud i pacifismens farvand.
Vi i Tyskland går en anden vej!«
Stakkels Tyskland! Vi kunde jo sagtens give igen med samme mønt, men jeg vil hellere slutte, som jeg gjorde det i et brev til lederne af to af de

tyske foreninger: En dag, når det tyske folk atter bliver frit, kommer de tilbage til os. Så længe kan vi nok undvære dem — men de ikke os. Tyskland kan ikke trives uden verdens sympathi.

Oluf Egerod. ..

Spredt og samlet.

Kiropraktiken holder 40 års jubilæum, og i den anledning har man udsendt et slags festskrift, som indeholder udtalelser af en række kendte mænd og kvinder, som har erfaret den helbringende virkning af denne fysikalske behandlingsform. En statistik over 1751 sygdomstilfælde i året 1934 viser, at 74 % er helt eller så godt som svunden, medens kun 8 % er uforandret. — Når man læser dette skrift kan man ikke andet end undres over — lægernes stupide, afvisende stilling til denne behandlingsform. Kiropraktorerne får imidlertid troste sig med, at det vil gå dem som det f. ex. er gået naturhelbredelsen: først afvisende hån, så nødtvungen undersøgelse af kendsgerningerne og tilsidst (men selvfølgelig uden at indrømme fejltagelsen) metodens anvendelse i praksis.
Vi ønsker kiropraktorerne tillykke med deres arbejde og venter — som meget tyder på — at man vil supplere behandlingen med fornuftige anvisninger på hygiejnisk levevis, herunder naturlig ernæring til gavn for alle parter.

Et vegetarsølvbryllup på den jydske hede. Et ægtepar, som ikke alene blandt vegetarerne men i vide krese er såre højagtet og endnu mere kendt i dette land, fejrede den 12. novb. deres sølvbryllup. Det var »Samstyrelsen Jord, Arbejde og Kapital«s (J.A.K.s) forstestyrer K. E. Kristiansen og hustru.
En meget stor kres af venner fra hele landet — over 300 — samledes med sølvbrudeparret midt ude på den jydske hede på Grindsted missionshotel. Det blev en fest af en skønhed og med et samhørighedens præg af så usædvanlig art, at den alene af den grund var opmærksomhed værd.
Hvad der imidlertid særlig interesserer er, at ca. 175 af de tilstedeværende deltog i en middag, som var fuldstændig vegetarisk, altså også uden alkohol og tobak; luften var med andre ord ren!
Man ser her, hvilken mægtig betydning det gode exempel har; det var nemlig deltagerne selv, der havde arrangeret middagen; og for at vise respekt også for sølvbrudeparrets vegetariske indstilling havde de forsaget de vanlige kødgryder m. v. for således inderligere at kunne samleve i festglæden med det ægtepar, som har haft en så enestående og endnu langtfra afsluttende indflydelse i vort land.
Vi ønsker hjertelig tillykke og håber, at det gode vegetariske exempel fortsat må virke i de store kredse i alle lag over hele landet, som landinspekøren og hustru har tilknytning til. F—j.

Gaver. Til børnehjemsfondet i fru M. Henriksens minde: P. S. kr. 25,00, A. Jørd. kr. 5,00.
Vi takker og modtager stadig gaver til børnehjemmet, foreningens almene arbejde og specielt til udgivelsen af Vegetarisk tidsskrift. Postkonto 282, Egerod. O. E.

Vi beklager! at en lille notits om margarine i bladets sidste nr. er bleven misforstået, som om den var møntet på den margarine, som købmand Larsen, Vedelsgade 50, Vejle, annoncerer i vort blad. Vi har bragt i erfaring, at mange af vore medlemmer og læsere bruger denne margarine og er særdeles tilfredse med kvaliteten og har konstateret garantiens tilstrækkelighed.

Kreaturløst jordbrug i Sverige. I Vestergötland er en stor landejendom — 350 tdr. land — siden 1910 dreven uden kreaturhold. Der høstes stadig

godt, og ejeren, godsejer Håkonsson, Alingsås, anser denne form for landbrug for betydelig mere lønnende end det sædvanlige jordbrug, navnlig på grund af de langt mindre arbejdsomkostninger.

Gandhi—Heckmann. Ved at læse dr. Gustav Heckmanns artikel i V. T., om hans udmærkede skolehjem, kom jeg til at tænke på den tid, fru Ellen Hørup og jeg boede i Gandhis Ashram i Sarbamati, da han en dag viste os sin velholdte kostald. Fru Hørup udtale sin glæde over, at i Indien fik koen lov at beholde kalven, fåret lammet. Kalven og lammet havde førsteret til modermælken. I Danmark brugtes en mere økonomisk metode. »I Indien er alt ikke økonomisk«, svarede Gandhi. Og han tilføjede i samtalens løb: »Hvis man ikke kom løbe i osten — kunde Danmark udføre ost til Indien.«
Dette mindedes jeg ved at læse dr. Heckmanns fortælling om børnene i hans skole, der ikke mere vilde spise ost, fordi der kom løbe deri fra kalvemaver.
Børnenes naturlige instinkt falder sammen med Gandhis livssyn om dyrenes ret til liv, uretten i at bruge vold, om enheden i alt liv.

Cathinka Olsen.

Kunstigt læder. I anledning af en forespørgsel i bladets nr. 10 angående fodtøj, som ikke er af læder, kan jeg meddele, at jeg netop har ønsket at gå over til sådant, og var glad ved i Norge at kunne erholde et par udmærkede og pæne gummi-sko (gummi-støvler er ej så behagelige). De har stået deres prøve på norsk fjæld fuldt af sten. — Desuden anskaffede jeg mig senere (ligeledes fra fabriken »Askim«, Bergen) et par »spadsere-sko«, også helt af gummi, men pænere (tildels lakerede). Med fragt og told koster de ca. 10 kr.

Iøvrigt har jeg hørt, at gummi-sko nu også (af fabr. »Codan«) forfærdiges herhjemme.
Ja, jo mere konsekvent man kan være som vegetar (leve uden at dræbe — eller formedelst kontanter lade andre dræbe — dyr) des bedre.

E. Dehn.

FORENINGSMEDDELELSER

Dansk vegetarisk forening. Formand: H. L. Henriksen, Istedgade 7, København V., Tlf. vester 3509.

Vegetarisk oplysningskontor, Fanøgade 10, 1., Kbh. Ø. Tlf. Ryvang 1094 u. Postkonto 25656. Kontortid: mand. og torsd. kl. 19—20½. Fælleskontor for Dansk vegetarisk forening og Kbh. afd.

Vegetarisk bibliotek. Adr.: Danmarks afholdsforeningers bibliotek, Peter Hvidtfeldtsstræde 13, København K. Åbent hver mandag kl. 20—21.

Københavns afdelingen. (Form.: cand. mag. Th. E. Spur. Istedg. 7, st., Kbh. V. Tlf. vester 3509, personligt onsd. og torsd. kl. 15—16).

Københavnsafdelingen afholdt onsdag den 30. oktober et meget instruktivt møde med den spændende titel: Tarmforstoppelse som hovedårsag til de fleste sygdomme. Dr. Schulz fra Danzig holdt et fængslende foredrag om den tilstand af forstoppelse, som forekommer i ethvert forkert ernæret legeme. Denne standsning af stofskiftet medfører i mange tilfælde slappelser af tarmfunktionerne. Doktoren gennemgik derefter alle de midler, som en virkelig vegetar har herimod. Da det drejede sig om flere nye, fra Østen indførte metoder vil vi ved leilighed give vore læsere et fyldigere referat af disse moderne metoder, der både omfatter diætiske og gymna-

stiske midler, der let kan anvendes af alle. Mødet havde fyldt Skodsborgrestaurantens smukke sal.

Nytårsfest.

Lørdag den 4. januar 1936, kl. 19,30, afholder foreningen sin sædvanlige nytårsfest.
Medvirkende er som taler foreningens formand, hr. H. L. Henriksen.
Desuden byder programmet på oplæsning og sang af frk. Alfhild Nelson, sang af hr. koncertsanger Th. Nielsen og musik (violin og piano) af d'hrr. Neesgaard og Spur.
Desuden serveres der en frugtanretning, og frugtdrikke kan fåes.
Festen afholdes i Skodsborgrestaurantens sal og restaurant. Entre Kr. 2,00 inkl. frugtserveringen. Indmeldelse til formandens kontor, Istedgade 7 st.

Bestyrelsesmødet i Dr. Mich. Larsens vegetariske børnehjemsfond og D. v. f. d. 31. oktober valgte til formand for fondet H. L. Henriksen, næstformand og kasserer Oluf Egerod, sekretær J. D. Henriksen. Hr. Nielsen indtrådte fra suppleant til bestyrelsesmedlem i afd. fru M. Henriksens sted.

J. D. H.

Sydfyns afdeling afholder generalforsamling på Råstrup kursted søndag den 8. december kl. 15,30.

PLANTE-MARGARINE

Garanteret ren — fineste kvalitet — 49 øre pr. 1/2 kg. Sendes overalt i landet i pakker à 5 kg. 10 kg franco. — Forespørgsler besvares gerne. Omgående expedition.

N. M. LARSEN - Vedelsgade 50 - VEJLE

Postgirokonto 16257 Telefon 812

RESTAURANTEN

Vegetarisk spisesalon

ÅRHUS

Borgporten, opg. 23 II

—o—

Vegetarisk mad og råkost.
Sundhedskaffe og -te.

Tlf. 9070. Lukket lørdag.

En ung pige søges snarest i vegetarisk hjem, 2 personer.

Godsekspeditør Nissen, Tønder.

Køb vor litteratur.

Forlang prisliste. Partier rabat.

Nordisk sundhedsforlag,
Istedgade 7, st., Kbh. V.
Telf. Vester 3509.

NUTANA MARGARINE

— Den rene plantemargarine —

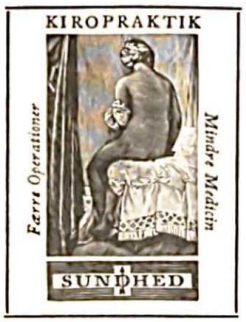
Tilvirket udelukkende af 1ste klasses råmaterialer
Forsendes over hele landet i pakker à 2½ kg. franko

DEN SANITÆRE FØDEVAREFABRIK

Tlf. Taga 289. Baldersgade 14. København N.

RAASTRUP KURSTED
(ved Christiansminde, SVENDBORG)
Vegetarisk kost. Fysikalsk behandling og massage. Patienterne tilses af dr. Backer. Priserne er fra kr. 4,50 til kr. 7,00 pr. dag.
ANNA ULLERUP - Tlf. Svendb. 755.

Vegetarisk restaurant
Frederiksberggade 28, København K.
Telefon 7827.
Sundeste og mest økonomiske ernæringskilde.
Regulær vegetarisk kost. Råkost. Frugtlunsch. Morgenservering. havregrød, sundhedskaffe og teanretninger. Frokost, middag og aftenservering.
Smørrebrød og **frokostpakker.**
Husholdningskursus. Litteratursalg.

Adresserne på de **kiropraktiske kliniker** findes bl. a. i rigstelefonkatalogets fagregister

Hadsten sundheds- og feriehjem.
Smukt beliggende. Skovrig egn Sund kost. Bade. Efter lægeordination: Lysbade, solbade, massage. Plan sendes.
Minna og Severin Andersen, Hadsten.

Vegetarisk kost,
herunder råkost — fås billigst hos fru **M. Klintø,** Langøgade 17, København Ø.
Telf. Ryvang 3789 v.

SANAFER
St. Kongensgade 36-38.
Telf. Palæ 1010.
Vegetariske-diætiske næringsmidler for sunde og syge.
Forlang prisliste.

Vegetarismens standardværk
Dr. MICH. LARSEN
„Naturhelbredelsen"
Anden udgave, pris kr. 2.50.
Nordisk sundhedsforlag,
Istedgade 7, København V. Vester 3509.

FRYDENSTRAND Badesanatorium.
(Overlæge Carl Ottosen).
Frederikshavn. Forl. prospekt og prisliste

Fysisk kuranstalt
Lysbadeanstalten med fysisk-diætisk klinik ved overlæge **Carl Ottosen**
St. Kongensgade 36-38

SKODSBORG
BADESANATORIUM
Fysisk diætisk kuranstalt med medicinsk og kirurgisk klinik.
Overlæge Carl Ottosen.
De bedste fysisk-diætiske kurmidler anvendes med godt resultat
Billige Vinterpriser.
Illustreret prospekt på forlangende.
Telefon Skodsborg 200.

„Sana". Specialitet: sundhedsfødevarer.
Drik Kora-kaffe 110 øre pr. ½ kg.
Medlemmer rabat.
Smalleg. 15, Kbh. F. Tlf. Goth. 4290

Redaktion: Vice-skoleinspektør Oluf Egerod, Rødkildevej 40, København F. — Telefon: Goth. 2573. Postkonto 282.
Expedition: Fanøgade 10[I], København Ø. — Telefon: Ryvang 1094 u. (mandag og torsdag kl. 19—20[30]). Postkonto 25656.
Abonnementspris: 4 kr. årlig + postpenge. Kan bestilles på alle postkontorer og hos landpostbudene samt redaktion og expedition.
Annoncepris: 30 øre pr 1-spaltet petitlinje eller 36 kr. pr. side. Rabat 15 pct. for 3 gange, 25 pct. for 6 gange, 33⅓ pct. for 12 gange.
A/S P. Hansens Bogtrykkeri. — København.